

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

برخی انتظارات

امام حسن عسکری علیه السلام

از شیعیان

جواد حسینی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برخی انتظارات امام حسن عسکری علیه السلام از شیعیان

نویسنده:

جواد حسینی

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی تبیان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	برخی انتظارات امام حسن عسکری علیه السلام از شیعیان
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۷	شیعه از دیدگاه امام حسن عسکری
۷	انتظارات امام عسکری از شیعیان
۷	اشاره
۷	اندیشه و تفکر
۸	ایمان گرائی و سود رسانی
۸	به یاد خدا و قیامت‌بودن
۸	حسابرسی اعمال و پاسخگویی وجدان
۹	تقوا و پاکی، راستی و امانتداری
۹	جزء بهترین‌ها باشید نه بدترین‌ها
۱۰	عزت نفس و دوری از ذلت
۱۰	افتخار ما باشید نه باعث‌سرشکستگی ما
۱۰	از ریاست‌طلبی پرهیز کنید
۱۱	استواری بر دین و ولایت در دوران غیبت
۱۱	پاورقی
۱۲	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

برخی انتظارات امام حسن عسکری علیه السلام از شیعیان

مشخصات کتاب

عنوان: برخی انتظارات امام حسن عسکری (ع) از شیعیان

پدیدآورندگان: جواد حسینی (پدیدآور)

امام حسن عسکری علیه السلام (توصیف گر)

نوع: متن

جنس: مقاله

الکترونیکی

زبان: فارسی

صاحب محتوا: موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان

توصیفگر: شیعیان

وضعیت نشر: قم: موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، ۱۳۸۷

ویرایش: -

خلاصه:

مخاطب:

یادداشت: ، ملزومات سیستم: ویندوز ۹۸+؛ با پشتیبانی متون عربی؛ +IE۶ شیوه دسترسی: شبکه جهانی وبعنوان از روی صفحه

نمایش عنوان داده های الکترونیکی

شناسه: ۶۰۵۷/oai.tebyan.net

تاریخ ایجاد رکورد: ۱۳۸۷/۱۲/۳

تاریخ تغییر رکورد: ۱۳۸۷/۱۲/۳

تاریخ ثبت: ۱۳۸۹/۶/۲۸

قیمت شیء دیجیتال: رایگان

اشاره

در باغ خدا که ولایت ثمرش مهدی پدر جهانیان شد پسرش نازم به امام عسکری آنکه به حسن مهدی پدر جهانیان شد پسرش زهراست درخت و باغبان شد پدرش مهدی پدر جهانیان شد پسرش امام حسن عسکری (ع) یازدهمین امام شیعیان، در روز جمعه هشتم ربیع الثانی، سال ۲۳۲ هـ. ق [۱] در مدینه منوره دیده به جهان گشود، [۲] و عالم را با نور جمال خویش روشن نمود. پدر بزرگوار آن حضرت، امام هادی (ع) و مادرش بانویی پارسا و شایسته است که از او به نامهای «حدیثه»، «سلیل» و «سوسن» یاد شده است. این بانوی گرامی از زنان نیکوکار و دارای بینش اسلامی بوده در فضیلت او همین بس است که پس از شهادت امام حسن عسکری (علیه السلام) پناهگاه و نقطه اتکای شیعیان در آن دوره بحرانی و پراضطراب به شمار می‌رفت. [۳]. مدت امامت امام حسن عسکری (علیه السلام) شش سال، و با سه نفر از خلفای عباسی که هر یک از دیگری ستمگرتتر بودند، معاصر بود: المعتر بالله - المهتدی بالله - و المعتمد بالله. امامت حضرت از سال ۲۵۴ شروع شد و در ۲۶۰ هـ. ق با شهادت آن حضرت پایان یافت. به

مناسبت سالروز ولادت آن امام همام، در این مجال نگاهی داریم به برخی «انتظارات حضرت» از شیعیان خویش، امید که ره توشه‌ای باشد برای همه آنهایی که بر خط امامت و ولایت سیر می‌کنند.

شیعه از دیدگاه امام حسن عسکری

از دیدگاه امام یازدهم هر کس که بنام شیعه خوانده شود ولی اوصاف و ویژگیهای یک شیعه حقیقی و واقعی را دارا نباشد، شیعه شمرده نمی‌شود. شیعه واقعی کسانی هستند که همچون رهبران دینی خویش در نهضت خدمت رسانی به مردم و برادران دینی خویش فعال و کوشا باشند و به دستورات و نواهی الهی پای بند باشند چنان که حضرت عسکری در کلام زیبا و دلنشین خود درباره تعریف شیعه می‌فرماید: «شیعه علی هم الذین یؤثرون اخوانهم علی انفسهم و لو کان بهم خصاصه و هم الذین لایراهم الله حیث نهامهم و لایفقدهم حیث امرهم، و شیعه علی هم الذین یقتدون بعلی فی اکرام اخوانهم المؤمنین [۴] پیروان و شیعیان علی (علیه السلام) کسانی هستند که برادران (دینی) خود را بر خویش مقدم می‌دارند گرچه خودشان نیازمند باشند و شیعیان علی (علیه السلام) کسانی هستند که از آنچه خداوند نهی کرده دوری می‌کنند و به آنچه امر نموده عمل می‌کنند و آنان در تکریم و احترام برادران مؤمن خود به علی (علیه السلام) اقتدا می‌نمایند و در جای دیگر درباره نشانه‌های شیعیان فرمود: «علامات المؤمنین خمس صلاة الاحدی و الخمسین و زیارة الاربعین و التختیم فی الیمین و تعفیر الجبین و الجهر بسم الله الرحمن الرحیم [۵]، نشانه‌های مؤمنان (شیعیان) پنج چیز است: خواندن پنجاه و یک رکعت نماز در هر روز (۱۷ رکعت واجب و ۳۴ رکعت نافله) زیارت اربعین امام حسین (علیه السلام) داشتن انگشتر در دست راست، و ساییدن پیشانی به خاک و بلند خواندن بسم الله الرحمن الرحیم (در نمازها).

انتظارات امام عسکری از شیعیان

اشاره

انتظارات و توقعات امام حسن عسکری (علیه السلام) به عنوان آخرین امامی که در جامعه حضور عینی داشته، و بعد از او غیبت صغری و کبرا فرزندش مهدی موعود (علیه السلام) آغاز می‌گردد و برای مدت مدیدی مردم و جامعه از درک حضور او محروم خواهند بود قابل اهمیت و دقت است، و می‌تواند رهنمودهای گرانبها و ارزشمندی باشد برای دوران غربت تشیع و دورانی که غبار غم هجرت مولا و محبوبشان بر دلها و پیشانی آنها سایه افکنده است، اینک به گوشه‌هایی از انتظارات حضرتش می‌پردازیم.

اندیشه و تفکر

اساس تمام پیشرفتهای مادی و معنوی بشر در طول تاریخ، اندیشه و تفکر از یک طرف، و سعی و تلاش و عمل از طرف دیگر بوده است. اگر بشر قرن بیستم و بیست و یکم از نظر صنعتی و تکنولوژی به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته، بر اثر اندیشه و تلاش بوده است؛ چنان که پیشرفتهای معنوی جوامع و افراد نیز بر اثر بهره‌وری از توان عقل و تفکر و قدرت عمل و تلاش بوده است. پیامبران، امامان و بندگان صالح الهی همگی اهل فکر و تعقل بوده‌اند، در منزلت ابوذر امام صادق (علیه السلام) فرمود: «بیش‌ترین عبادت اباذر که رحمت خدا بر او باد، اندیشه و عبرت اندوزی بود» [۶]. قرآن این کتاب الهی و آسمانی برای اندیشه و تفکر، ارزش والا و حیاتی قائل است و زیباترین و رساترین سخنان را درباره ارزش دانش و تعقل، و دقت و تفقه بیان نموده است در قرآن بیش از هزار بار کلمه «علم» و مشتقات آن که نشانه باروری اندیشه است تکرار شده و افزون بر ۱۷ آیه به طور صریح انسان را دعوت به تفکر

نموده، بیش از ۱۰ آیه با کلمه «انظروا دقت کنید» شروع شده است. بیش از پنجاه مورد کلمه عقل و مشتقات آن به کار رفته است و در چهار آیه نیز قاطعانه به تدبیر در قرآن امر شده است. [۷]. و همچنین از کلمه فقه و تفقه و امثال آن بهره جسته است. [۸]. با توجه به این اهمیت اندیشه و تفکر است که امام حسن عسکری (علیه السلام) از شیعیان خویش انتظار دارد، که اهل اندیشه و تفکر باشند. لذا فرمود: «علیکم بالفکر فانه حیاة قلب البصیر و مفاتیح ابواب الحکمة؛ بر شما باد به اندیشیدن! پس به حقیقت، تفکر موجب حیات و زندگی دل آگاه و کلیدهای درهای حکمت است. [۹]. انسانهایی که با عقل اندیشه نکنند و با چشم جانیشان در دیدن حقایق دقت بخرج ندهند در روز قیامت نابینا محسور می‌شوند. امام حسن عسکری (علیه السلام) این حقیقت را با گوشزد کردن آیه‌ای از قرآن برای اسحاق بن اسماعیل نیشابوری در طی نامه‌ای چنین بیان می‌کند: «ای اسحاق! خداوند بر تو و امثال تو از آن‌هایی که مورد رحمت الهی قرار گرفته و همچون تو دارای بصیرت خدا دادی می‌باشند، نعمت خویش را تمام کرده است... پس به یقین بدان ای اسحاق که هر کس از دنیا نابینا بیرون رود، در آخرت هم نابینا و گمراه خواهد بود. ای اسحاق! چشمها نابینا نمی‌شوند، بلکه دل‌هایی که در سینه‌ها هستند نابینا می‌شوند. (بر اثر اندیشه نکردن) و این سخن خداوند در کتاب متقن خویش است آنجا که از زبان انسان ستم پیشه بیان می‌کند [۱۰]: «پروردگارا چرا مرا نابینا محسور نمودی با این که دارای چشم بودم؟ (خداوند در جواب) می‌فرماید: همان گونه که آیات ما برای تو آمد و تو آنها را فراموش کردی، امروز نیز تو فراموش خواهی شد.» [۱۱]. گاه امام حسن عسکری با گوشزد این خطر که عده‌ای در جامعه عبادت را منحصر در انجام نماز و خواندن نمازهای مستحبی و گرفتن روزه‌های واجب و مستحب می‌دانند، بدون آنکه در رمز و راز آن اندیشه کنند و یا در زمان و اوضاع آن تعقل نمایند، جایگاه ویژه اندیشه و تفکر را اینگونه بیان می‌فرماید: «لیست العبادة کثرة الصیام و الصلوة و انما العبادة کثرة التفکر فی امر الله [۱۲]؛ عبادت به بسیاری نماز و روزه نیست، همانا عبادت تفکر بسیار در امر خداوند است.»

ایمان گرائی و سود رسانی

فکر و اندیشه، و یا تأمل و تدبیر آنگاه ارزش حقیقی و عینی خویش را نشان می‌دهد که منجر به ایمان و عمل و تلاش شود و گرنه تفکری که بدنبالش ایمان و عمل نباشد مطلوب و کارساز نیست. به همین جهت آن حضرت تأکید فرمود که شیعیان به دو خصلت توجه داشته باشند «خصلتان لیس فوقهما شیء الا ایمان بالله، و نفع الاخوان [۱۳]؛ دو خصلت است که برتر از آن چیزی نیست، ایمان به خداوند و فایده رساندن به برادران (دینی)».

به یاد خدا و قیامت بودن

ایمان برگرفته از اندیشه بدنبال خود عمل و یاد خدا و همچنین انجام عبادت را در پی دارد، به همین جهت یکی دیگر از انتظارات حضرت عسکری (علیه السلام) از شیعیان این است که خداوند و قیامت و رسول را فراموش نکنند. چنان که فرمود: «اکثروا ذکر الله و ذکر الموت و تلاوة القرآن و الصلاة علی النبی؛ زیاد به یاد خدا و مرگ باشید و همواره قرآن بخوانید و بر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) (و آل او) درود بفرستید. [۱۴]. و هوشمندترین و زیرکترین افراد کسی است که به یاد بعد از مرگ باشد و وجدان خویش را برای رسیدگی به اعمال قاضی قرار دهد. [۱۵].

حسابرسی اعمال و پاسخگویی وجدان

انتظار دیگری که امام حسن (علیه السلام) از شیعیان دارد، رسیدگی به اعمال و داشتن محاسبه در هر شبانه روز، و پاسخگویی وجدان اخلاقی است. لازم است انسان در ابتدای هر روز نسبت به اعمال نیک و دوری از گناه با خود «مشارطه» و قرار دادی داشته

باشد، و در طول روز مواظبت و «مراقبه» داشته باشد. و در پایان روز «محاسبه» و حسابرسی، و پاسخگویی به وجدان درونی خویش. آنهایی هم که مسئولیت‌های اجتماعی دارند، در مقابل مردم و جامعه مسئولند که باید پاسخگو باشند، علاوه بر این در مقابل خداوند متعال، پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و وجدان خویش نیز باید پاسخگو باشند. ممکن است عده‌ای زرنگی را در آن بدانند که از حسابرسی، و پاسخگویی فرار کنند و به نوعی طفره روند، ولی باید بدانند که هرگز چنین رفتاری هوشمندی و زرنگی بحساب نمی‌آید، در همین زمینه است که حضرت عسکری (علیه السلام) خردمندانه می‌فرماید: «اکیس الکیسین من حاسب نفسه و عمل لما بعد الموت [۱۶] زیرکترین زیرکان (و هوشمندترین افراد) کسی است که به حساب نفس خویش پردازد (و پاسخگوی خدا و وجدان خویش باشد) و برای پس از مرگ خویش تلاش نماید».

تقوا و پاکی، راستی و امانتداری

از مهم‌ترین و بارزترین ویژگی‌های مورد انتظار برای شیعیان و مؤمنان دو صفت نفسانی تقوا و ورع است که انسان را در مقابل انجام گناه و دوری از محرّمات حفظ و تقویت می‌کند، و در کنار آن دو، دو صفت والای امانتداری و راستگویی است که آنچنان اهمیت دارد که اساس نظم و انسجام و آرامش هر جامعه‌ای را می‌توان با تقویت و ترویج این اوصاف در میان افراد جامعه پی‌ریزی نمود و مشکلات را حل و سعادت جوامع را تضمین نمود. امام حسن عسکری (علیه السلام) با تأکید بر اوصاف فوق و برخی اوصاف دیگر خطاب به شیعیان خود می‌فرماید: «اوصیکم بتقوی الله و الورع فی دینکم والاجتهاد لله و صدق الحدیث و اداء الامانة الی من ائتمنکم من بر اوفاجر و طول السجود و حسن الجوار فبهذا جاء محمد (ص) صلوا فی عشایرهم و اشهدوا جنازتهم و عودوا مرضاهم، و ادوا حقوقهم، فان الرجل منکم اذا ورع فی دینه و صدق فی حدیثه و ادى الامانة و حسن خلقه مع الناس قیل هذا شیعی فیسرنی ذلک [۱۷] شما را سفارش می‌کنم به تقوای الهی و ورع در دین خود و کوشش در راه خدا، راستگویی و رد امانت به هر که به شما امانت سپرد - خوب یا بد - و طولانی بودن سجده و خوب همسایه داری چرا که محمد (ص) برای این‌ها آمده است. در گروههای آنها (مخالفان) نماز بخوانید (یعنی در نماز جماعت شرکت کنید) و در تشییع جنازه آنها حضور داشته باشید و بیمارانشان را عیادت، و حقوق آنان را ادا نمایید، زیرا اگر مردی (و فردی) از شما در دین خود ورع داشت و در سخنش راست گفت و امانت را رد کرد و اخلاقش با مردم خوب بود گفته می‌شود این شیعه است. پس من از این (گفته) شادمان می‌شوم.» و در جای دیگر فرمود: «المؤمن برکة علی المؤمن و حجة علی الکافر [۱۸] مؤمن (و شیعه) برکتی برای مؤمن و (اتمام) حجتی برای کافر است».

جزء بهترین‌ها باشید نه بدترین‌ها

آن امام همام گاه به بیان افراد نمونه و برتر و همین‌طور افراد بدتر غیر مستقیم انتظار خویش را از شیعیان ابراز می‌دارد که جزء بهترین‌ها باشید، و آنان را اینگونه معرفی می‌نماید: «اورع الناس من وقف عند الشبهة، اعبد الناس من اقام علی الفرائض، ازهد الناس من ترک الحرام، اشد الناس اجتهادا من ترک الذنوب [۱۹] پارساترین مردم کسی است که در شبهات توقف کند، عابدترین مردم کسی است که واجبات را به‌جا آورد، زاهدترین مردم کسی است که از حرام دوری کند و کوشاترین مردم کسی است که گناهان را ترک کند.» در مقابل بدترین‌ها را نیز معرفی می‌کند تا شیعیان آگاهانه یا ناآگاهانه جزء آن افراد قرار نگیرند، در حدیثی آن حضرت فرمود: «بئس العبد، عبد یكون ذا وجهین وذالسانین یطری اخاه شاهدا و یا کله غائبا، ان اعطی حسده و ان ابتلی خانه [۲۰] بدترین بندگان بنده‌ای است که دارای دو چهره و دو زبان باشد، در حضور برادرش او را می‌ستاید و پشت‌سر، او را می‌خورد (و غیبتش را گوید). اگر به او چیزی عطا شود، حسد می‌ورزد و اگر گرفتار گردد، به او خیانت می‌کند.»

عزت نفس و دوری از ذلت

انسان به عزت نفس و تکریم شخصیت بیش از همه چیز نیازمند است انسان می‌تواند رنج گرسنگی و تشنگی را تحمل کند و با فقر و نداری بسازد اما تحقیر شخصیت و آزرده‌گی روح و روان و پایمال شدن عزت انسان بسادگی قابل رفع و جبران نیست، ممکن است تا پایان عمر انسان را آزار دهد، خداوند عزیز انسان را عزیز آفریده و هرگز به او اجازه تحقیر دیگران و یا شخصیت خودش را نداده. امام صادق (علیه السلام) فرمود: «خداوند تمام امور مؤمن را به خود او واگذار نموده، ولی به او واگذار نکرده است (و اجازه نداده) که ذلیل باشد آیا سخن خدا را نشنیده‌ای که می‌فرماید: «عزت از آن خدا و رسول او و مؤمنان است ولی منافقان نمی‌دانند، پس مؤمن همیشه عزیز است و ذلیل نمی‌باشد» [۲۱]. به همین جهت یکی از انتظارات مهم حضرت عسکری (علیه السلام) در دوران غیبت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) این است که شیعیان عزیز و با عزت باشند و هرگز خود را ذلیل نکنند، در یکجا فرمود: «ما اقبح بالمؤمن ان تکون له رغبه تذلّه [۲۲] چه زشت است برای مؤمن (و شیعه) دل بستن به چیزی که وی را خوار می‌سازد». و در جای دیگر دلسوزانه نصیحت نمود که: «لا تمار فیذهب بهاؤک و لا تمازح فیحقر علیک جدال و کشمکش مکن زیرا ارزش و شخصیت تو را از بین می‌برد (و موجب خواری انسان می‌شود) و شوخی (بیش از حد) مکن تا مردم به تو جرأت جسارت پیدا نکنند». [۲۳]. و گاه راهکارهای رسیدن به عزت و دوری از ذلت را به شیعیان ارائه می‌دهد و قاطعانه می‌فرماید: «ما ترک الحق عزیز الا ذل و لا اخذ به ذلیل الا عز» هیچ عزیزی حق را رها نکرد مگر آنکه خوار و ذلیل شد، و هیچ ذلیل و خواری به حق عمل نکرد مگر آن که عزیز گردید» [۲۴].

افتخار ما باشید نه باعث سرشکستگی ما

یکی دیگر از مهمترین انتظارات امامان مخصوصاً امام حسن عسکری (علیه السلام) از شیعیان این است که از نظر رفتاری و اخلاقی به گونه‌ای رفتار کنند که در بین جامعه بشری عموماً و در بین مسلمانان خصوصاً الگو و نمونه باشند تا آنجا که مردم بگویند این‌ها شیعیان علی (علیه السلام) و امامان معصوم هستند، و این‌ها تربیت‌یافتگان مکتب اهل بیت می‌باشند. به همین جهت حضرت عسکری عاقرانه درخواست می‌فرماید: «اتقوا الله و کونوا زینا ولا تکونو شینا، جروا الینا کل موده، و ادفعوا عنا کل قبیح، فانه ما قیل فینا من حسن فنحن اهله و ما قیل فینا من سوء فما نحن کذلک... [۲۵] از خدا پروا نمایید و زینت (و مایه‌ی سرافرازی ما) باشید نه مایه‌ی ملامت (و سرافکنندگی) همه دوستی‌ها را به سوی ما جذب کنید و هر زشتی را از ما دور نمایید زیرا هر خوبی که در حق ما گفته آید ما شایستگی آن را داریم و هر بدی که درباره ما بر زبان برآید ما چنان نیستیم... (چرا که) خداوند ما را پاک شمرده و هیچ کس غیر از ما نمی‌تواند ادعای چنین مقامی را نماید مگر این که دروغ پرداز باشد».

از ریاست‌طلبی پرهیز کنید

از صفاتی که سخت گمراه کننده و خطرناک است مقام خواهی‌ها و ریاست‌طلبی‌ها است، بر کسی پوشیده نیست که ریاست‌طلبی‌ها چه ضربات شکننده‌ای بر پیکر اسلام وارد نموده و همین ریاست‌طلبی بود که خلافت را از مسیر اصلی خویش خارج نموده و پیش آمد آنچه که پیش آمد، و این فریاد فاطمه (سلام الله علیها) است از دست ریاست‌طلبی گروهی که خلافت را غصب نمودند، آنجا که فرمود: «اما (افسوس) کسی را مقدم داشتند که خداوند او را کنار زده بود و کسی را کنار زدند که خداوند او را مقدم داشت، تا آنجا که ره آورد بعثت را انکار کردند و به بدعت‌ها روی آوردند، آن‌ها هوا پرستی و شهوت (و ریاست‌طلبی) را برگزیدند و بر اساس رای و نظر شخصی عمل کردند هلاک و نابودی بر آنان باد، آیا نشنیدند کلام خدا را که فرمود: «پروردگار تو آنچه را که

می‌خواهد خلق می‌کند و هرچه را بخواهد اختیار می‌کند و برای آنان اختیاری نیست...» [۲۶]. افسوس (که سران سقیفه) آرزوها (و ریاست‌طلبی‌های) خود را در دنیا تحقق بخشیدند و از آینده غافل ماندند، خدا نابودشان گرداند و آنان را در کارهایشان گمراه کند...» [۲۷]. و امروز در جامعه خود نیز شاهد ریاست‌طلبی‌ها و مقام‌خواهی‌ها هستیم. خدا می‌داند که چه بودجه‌های کلانی در راه رسیدن به ریاست خرج شده و می‌شود. و از چه وسیله‌هایی که برای رسیدن به مقام استفاده شده است و می‌شود. عده‌ای برای رسیدن به مقام از آزادی‌های خلاف قانون و نامشروع نیز پشتیبانی کردند، و عده‌ای نیز برای رسیدن به ریاست از تخریب دیگران بهره‌جسته و یا اسلام و ارزشهای اسلامی را سپر ریاست‌طلبی‌های خویش قرار دادند و... شرح این هجران و این خون جگر این زمان بگذار تا وقت دگر امام حسن عسکری (علیه السلام) با توجه به این خطرها است که دردمندان می‌فرماید: «ایاک و الاذاعه و طلب الریاسة فانهما یدعوان الی الهلکة» از افشای اسرار (ما اهل بیت) با توجه به این خطرها است که دردمندان می‌فرماید: «ایاک و الاذاعه و طلب الریاسة فانهما یدعوان الی الهلکة» [۲۸].

استواری بر دین و ولایت در دوران غیبت

آخرین انتظاری که در این سطور بدان اشاره می‌شود، انتظار حضرت عسکری (علیه السلام) از شیعیان خویش است در دوران غیبت کبری امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، چرا که یکی از دورانهای بسیار سخت و طاقت فرسا که صبر و استواری فراوانی می‌طلبد همین دوره است، انتظار آن حضرت این است که مردم و شیعیان دوران غیبت را تحمل کنند و از خود بردباری و استقامت به خرج دهند، و بر دین الهی و امامت و ولایت ثابت و استوار بمانند، و دائماً برای ظهور مهدی موعود (عجل الله تعالی فرجه الشریف) دعا نمایند، چرا که «و الله لیغیبن غیبه لاینجوا فیها من الهلکة الا من ثبته الله عزوجل بامامته و وفقه للدعاء بتعجیل فرجه» خدا سوگند (حضرت مهدی) غیبت طولانی خواهد داشت که نجات پیدا نکند در آن دوران مگر کسانی که خداوند عزیز و جلیل بر قائل بودن (و اعتقاد) به امامت او استوارش نگهدارد، و توفیق دهد که برای فرج آن حضرت دعا نماید» [۲۹]، سخن را با اشعاری به یاد آن سفر کرده به پایان می‌بریم: فکر بلبل همه این است که گل شد یارش گل در اندیشه که چون عشوہ کند در کارش ای که از کوچه معشوقه ما می‌گذری با خبر باش که سر می‌شکند دیوارش اگر از وسوسه نفس و هوا دور شوی به یقین ره ببری در حرم اسرارش آن سفر کرده که صد قافله دل همزه اوست هر کجا هست خدایا به سلامت دارش

پاورقی

- [۱] مسعودی و علی بن عیسی اربلی تولد حضرت را در سال ۲۳۱ ق دانسته‌اند.
- [۲] اصول کافی، ج ۱، ص ۵۰۳.
- [۳] شیخ عباس قمی، الانوار البهیة، ص ۱۵۱.
- [۴] محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۵، ص ۲۳۱.
- [۵] بحارالانوار، ج ۹۵، ص ۳۴۸ و مصباح المتہجد، ص ۷۸۷، روضۃ الواعظین، ج ۱، ص ۱۹۵.
- [۶] بحارالانوار، ج ۲۲، ص ۴۳۱.
- [۷] سوره نحل، آیه ۴۴، سوره آل عمران، آیه ۱۹۱ و سوره نحل، آیه ۶۹.
- [۸] آمار استخراج شده بر اساس اطلاعات کتاب «المعجم المفہرس» محمد فؤاد عبدالباقی (دارالحدیث القاہرہ) می‌باشد.
- [۹] محمد باقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۸، ص ۱۱۵ و الحکم الزاہرہ، ج ۱، ص ۱۹.]
- [۱۰] علی بن شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۵۱۳ و ۵۱۴.

- [۱۱] سوره طه، آیه ۱۲۶.
- [۱۲] بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۲۲، وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۱۵۳؛ اصول کافی، ج ۲ ص ۵۵ و تحف العقول، ص ۵۱۸، حدیث ۱۳.
- [۱۳] تحف العقول، ص ۵۱۸، حدیث ۱۴.
- [۱۴] همان، ص ۴۸۷.
- [۱۵] حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۹۸.
- [۱۶] همان.
- [۱۷] همان، ج ۸، ص ۳۸۹، حدیث ۲ و تحف العقول، ص ۵۱۸، حدیث ۱۲ و میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۴۹۱.
- [۱۸] تحف العقول، ص ۵۱۹، حدیث ۲۰ و در چاپ انتشارات آل علی (ع) ص ۸۹۲، روایت ۲۰.
- [۱۹] همان، ص ۵۱۹ ح ۱۸، و انوار البهیة، شیخ عباس قمی، ص ۳۱۸.
- [۲۰] تحف العقول (همان) ص ۵۱۸، ح ۱۴ و در چاپ انتشارات آل علی (ع)، ص ۸۹۲، روایت ۱۴.
- [۲۱] میزان الحکمه، ج ۵، ص ۱۹۵۷.
- [۲۲] تحف العقول، ص ۵۲۰.
- [۲۳] بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۱، میزان الحکمه، ج ۹، ص ۱۳۵.
- [۲۴] تحف العقول، ص ۵۲۰ و در چاپ انتشارات آل علی (ع)، ص ۸۹۴، روایت ۳۵.
- [۲۵] همان، ص ۵۱۸ و در چاپ آل علی (ع)، ص ۸۹۰، روایت ۱۲.
- [۲۶] سوره قصص، آیه ۶۸.
- [۲۷] محمد باقر مجلسی، بحار الانوار (بیروت، دار احیاء التراث)، ج ۳۶، ص ۳۵۳ و ر - ک احقاق الحق ج ۲۱، ص ۲۶.
- [۲۸] تحف العقول (انتشارات آل علی (ع)) ص ۸۸۸، روایت ۴.
- [۲۹] شیخ صدوق، کمال الدین، ج ۲، ص ۳۸۴.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف

مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: -۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۹۰ IR

۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

